

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 19.12.2011
KOM(2011) 892 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET
om Europaskolesystemet i 2010

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Situationen på skolerne	4
2.1.	Alicante	4
2.2.	Bergen	4
2.3.	Bruxelles	4
2.4.	Culham	5
2.5.	Frankfurt.....	5
2.6.	Karlsruhe.....	6
2.7.	Luxembourg	6
2.8.	Mol	6
2.9.	München.....	6
2.10.	Varese.....	7
3.	Budgetmæssig udvikling og udfordringer.....	7
3.1.	Tal for gennemførelsen af budgettet for 2010.....	7
3.2.	Vigtigste begivenheder.....	7
3.3.	Budgetforslag for 2011	8
4.	Politisk udvikling og udfordringer	8
4.1.	Reform.....	8
4.2.	Intern revision	9
4.3.	Culham	10
4.4.	Overbelægning/infrastruktur	10
4.5.	Retssager	11
5.	Pædagogisk og organisatorisk udvikling og udfordringer	11
5.1.	Revision af lønskalaen for udstationerede lærere/timelærere	11
5.2.	Reform af den europæiske studentereksamen.....	12
5.3.	Foranstaltninger for elever med særlige behov (SEN).....	12
5.4.	Antal omgængere	12
5.5.	Organisation af undervisningen	13
6.	Fremtidige udfordringer	13

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

om Europaskolesystemet i 2010

1. INDLEDNING

1. Hovedudfordringen for europaskolesystemet under det slovenske og slovakiske formandskab i 2010 har været at takle den generelle økonomiske situation og dens følger for skolernes finansielle situation.

I betragtning af det stigende offentlige bidrag til europaskolesystemets budget, som delvis skyldes færre indtægter fra kontrakter med eksterne organisationer og fra skoleafgifter, gjorde Det Øverste Råd med Kommissionens støtte godkendelsen af budgettet for 2011 betinget af en revision af visse udgifter.

For at opfylde disse betingelser blev tilpasningen af lønskalaen for nye udstationerede lærere tilpasset i december 2010 på grundlag af Kommissionens forslag. Et forslag om at tilpasse lønnen for lokalt ansat personale på tilsvarende vis er det næste skridt. Disse foranstaltninger var nødvendige for at anvende principperne i 2004-reformen af personalevedtægten på europaskolernes ansættelsesforhold. Der blev opstillet klare kriterier for at forbedre integrationen af børn med særlige uddannelsesmæssige behov i undervisningen, prioritere pædagogiske behov under hensyntagen til de disponible ressourcer og anvende en mere omkostningseffektiv tilgang til organisation af undervisningen. Ideelt set bør disse foranstaltninger træffes for skoleåret 2011/2012. Samtidig vil reglerne for SWALS-elever (*students without a language section*, elever uden sprogsektion) blive afklaret for at forhindre en gentagelse af de hidtidige misforståelser.

Efter vanskelige forhandlinger mellem Europa-Parlamentet og Rådet blev der først i december nået enighed om 2011-budgettet for Den Europæiske Union, som for første gang blev vedtaget i henhold til Lissabontraktaten. Det betød en mindre stigning i budgettet for europaskolerne end forventet, således at der omgående skal træffes foranstaltninger for at sikre reelle besparelser.

2. Reformprocessen for europaskolesystemet, som blev formelt besluttet i foråret 2009 efter en indledende overgangsfase, går gradvist fremad. For at gøre systemet mere effektivt på det forvaltningsmæssige plan gennemføres der reformer på centralt og lokalt niveau for at give de lokale skoler større selvstændighed inden for rammerne af de eksisterende regler og finansielle bestemmelser.

Flere lokale skoler har anmodet om akkreditering for at give flere børn mulighed for at følge den europæiske læseplan. Kommissionen tog et stort skridt fremad ved at vedtage retsgrundlaget for iværksættelsen af EU's finansielle bidrag til børn af EU-personale, der er elever på akkrediterede skoler.

3. Bestræbelserne med hensyn til omkostningsdeling har ikke nået det nødvendige niveau. Ud over problemet med en konstant mangel på udstationerede lærere og den deraf følgende stigning i EU's bidrag (2,2 mio. EUR i 2010) har nogle medlemsstater allerede anført, at de vil have store vanskeligheder med at udstationere lærere til nyoprettede stillinger.

4. Skolerne i Bruxelles og Luxembourg lider stadig under overbelægning, men byggearbejdet for de to nye skoler, der skal åbne i 2012, skrider planmæssigt frem. Da elevtallet i Bruxelles fortsat forventes at stige, vedtog Det Øverste Råd at oprette en femte skole i Bruxelles i 2015. Løsninger på problemet med overbelægning i skolen i Frankfurt undersøges sammen med de tyske myndigheder.

2. SITUATIONEN PÅ SKOLERNE

2.1. Alicante

Elevtallet på skolen i Alicante steg en smule med 112 nye elever og er på 1 040 elever fordelt på fire sprogsektioner. Den spanske sektion er den største med 36,5 % af eleverne.

2.2. Bergen

Elevtallet steg en smule med omkring 4 % fra 586 i skoleåret 2009/2010 til 608 i skoleåret 2010/2011. Forældrene til flertallet af eleverne (over 80 %) er ikke ansat i en EU-institution eller et agentur. Det betyder, at Bergen-skolen er en af de skoler, der har den laveste andel af elever, som er børn af ansatte ved EU-institutionerne. Store renoveringsarbejder i sportshallen og klimaanlægget er udsat til sommeren 2011.

2.3. Bruxelles

Elevtallet i europaskolerne i Bruxelles steg fra 9 547 elever i skoleåret 2009/2010 til 9 847 i 2010/2011 (en stigning på 3,1 %). Overbelægningen fortsatte derfor i de tre overfyldte skoler (Bruxelles I, II og III), hvor brugen af fælles faciliteter, som f.eks. skolegårde, sportshaller og kantiner blev endnu vanskeligere.

I forhold til sidste år oplevede skolen i Uccle imidlertid et mindre fald fra 3 112 til 3 074 elever (- 1,2 %). Skolen fokuserede på sikkerhed i år for at forbedre procedureerne.

Skolen i Woluwe oplevede en stigning i elevtallet på 1,9 % fra 3 030 elever til 3 089 elever, og skolens infrastruktur gav fortsat anledning til store udfordringer, hvad angår den praktiske organisation. På den positive side skal nævnes byggearbejdet i forbindelse med et busstop uden for skolens område, der blev påbegyndt i 2010, og som forventes at være driftsklart til starten af skoleåret 2011/2012. Det betyder, at busserne (næsten 50) ikke længere hver dag vil parkere i skolens skolegård.

Skolen i Ixelles modtog 91 nye elever i 2010 og nåede op på et samlet elevtal på 2902 elever (2811 i skoleåret 2009/2010). Elevtallet steg med 3,2 % i september 2010.

Bruxelles IV-skolen oplevede den største stigning i elevtallet med 26,6 %, dvs. fra 594 elever i skoleåret 2009/2010 til 809 elever i skoleåret 2010/2011. I september 2010 blev første år af sekunderafdelingen åbnet. De belgiske myndigheder stillede yderligere infrastruktur til rådighed i form af bygningen "Berkendael 66", der blev renoveret og føjet til den midlertidige Bruxelles IV-skole. Næstformand Maroš

Šefčovič og undervisningsminister Marie-Dominique Simonet indviede bygningen under en officiel ceremoni.

Skolerne i Bruxelles huser 43,3 % af europaskolernes samlede elevtal.

I betragtning af yderligere stigninger i efterspørgslen efter pladser, navnlig for børn af EU-ansatte efter de nylige udvidelser af EU, besluttede Det Øverste Råd, at der var behov for en femte skole i 2015. Kommissionen støtter som repræsentant for EU fuldt ud denne beslutning. Den har informeret budgetmyndigheden og fulgt proceduren i artikel 47 i den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning.

Efter flere års drøftelser om en ekstern revision for at evaluere Bruxelles-skolernes kapacitet besluttede de berørte parter (Régie des Bâtiments, Kommissionen, generalsekretærens kontor) ikke at gennemføre revisionen af budgetmæssige grunde og besluttede at fastsætte skolernes kapacitet som følger:

Bruxelles I (Uccle):	3 100
Bruxelles II (Woluwe):	2 850
Bruxelles III (Ixelles):	2 650
Bruxelles IV (Laeken):	2 800

2.4. Culham

I overensstemmelse med Det Øverste Råds beslutning fra 2007 blev der taget skridt til gradvist frem til 2017 at udfase type I-europaskolen og omdanne den til et "akademi" under det nationale britiske uddannelsessystem som en akkrediteret type II-skole. I begyndelsen af 2011 omgjorde den britiske sponsor imidlertid denne beslutning. Som følge heraf vil Det Øverste Råds oprindelige beslutning, der også blev truffet i 2007, om gradvist at udfase skolen med henblik på en definitiv lukning i 2017 blive gennemført (se nedenfor punkt 4.3).

2.5. Frankfurt

Elevtallet har en høj vækstrate som følge af stigningen i antallet af ansatte i Den Europæiske Centralbank. Skolen har reelle overbelægningsproblemer, da de tyske myndigheder endnu ikke har foretaget de nødvendige forbedringer af infrastrukturen. Skolen planlægger at indføre en optagelsespolitik.

I december 2010 godkendte Det Øverste Råd forslaget om gradvist at nedsætte bidraget fra den italienske regering og fra Den Europæiske Centralbank til finansiering af den italienske sprogsektion, hvilket lægger et ekstra pres på skolens finanser. Grundlaget for oprettelsen af den italienske sektion var en kontrakt mellem Generalsekretæren, den italienske regering og Den Europæiske Centralbank i 2002.

2.6. Karlsruhe

Elevtallet var stabilt, men andelen af kategori 1-elever¹, var stadig noget under 20 %: i skoleåret 2010/2011 var elevtallet på europaskolen i Karlsruhe på 952, med 177 kategori 1-elever (18 %), 267 kategori 2-elever (28 %) og 508 kategori 3-elever (54 %). Ud af de 177 kategori 1-elever er 68 elever børn af skolepersonale, og kun 109 (11 % af elevtallet) er børn af ansatte ved EU-institutionerne. Karlsruhe har det højeste antal kontrakter med virksomheder (kategori 2-elever).

2.7. Luxembourg

Luxembourg I-skolen huser på nuværende tidspunkt de midlertidige bygninger for Luxembourg II-skolen. Overbelægning er et alvorligt problem på europaskolerne i Luxembourg, og der anvendes derfor en restriktiv optagelsespolitik for børn, hvis forældre ikke er ansatte i EU-institutionerne.

Kommissionen er tilfreds med den yderligere midlertidige infrastruktur, som myndighederne i Luxembourg stillede til rådighed i september 2010 på Luxembourg I-skolen (Kirchberg-skolen) for at opfylde behovene. Den yderligere infrastruktur øger imidlertid også skolebelægningen på stedet og forværrer overbelægningen. Den permanente Luxembourg II-skole forventes at åbne i 2012 i Bertrange/Mamer. I mellemtiden er overbelægningen kritisk, og det er helt afgørende, at planlægningen for åbningen af Luxembourg II-skolen holder.

Myndighederne i Luxembourg har tilbudt at organisere transport for elever på Luxembourg II-skolen, og drøftelser om de praktiske aspekter fortsatte i årets løb. Da Luxembourg II-skolen er beliggende i Bertrange/Mamer, er passende transport af afgørende betydning for elever og forældre. Skoletransporten organiseres normalt af europaskolernes forældreforening, så de luxembourgiske myndigheders tilbud om at påtage sig dette ansvar er usædvanligt.

2.8. Mol

Elevtallet i Mol stiger fortsat, og der var 790 elever i september 2010. Den nye engelske sektion oplevede fortsat fremgang og er nu den næststørste sektion. Elevtallet i den tyske sektion er stadig faldende (46 i forhold til 77 sidste år). Udviklingen og holdbarheden for de tyske sektioner skal overvåges af Det Øverste Råd, da det var en betingelse for oprettelsen af den engelske sektion.

2.9. München

Skolen har fortsat en høj vækstrate som følge af stigningen i antallet af ansatte ved Den Europæiske Patentmyndighed, hvis børn udgør mere end trefjerdedele af eleverne. Da opførelsen af annekset til de nuværende bygninger, som de tyske myndigheder har godkendt, forventes afsluttet i 2016, vil der indtil da gælde en restriktiv optagelsespolitik.

¹ Kategori 1-elever er elever, som skal optages på europaskolerne. Disse elever er fritaget for skoleafgifter.

2.10. Varese

Elevtallet er stabilt, selv om skolen på grund af den økonomiske krise har mistet mange børn af ansatte i virksomheder/organisationer, som havde indgået aftale med skolen (kategori 2), og lider under færre indtægter.

På Kommissionens initiativ har de italienske myndigheder meddelt, at de vil investere 400 000 EUR i infrastrukturen for at opfylde de mest hastende behov.

3. BUDGETMÆSSIG UDVIKLING OG UDFORDRINGER

3.1. Tal for gennemførelsen af budgettet for 2010

Det samlede antal elever steg med 2% fra 2009 til 2010, fra 22 331 til 22 778. Andelen af børn af ansatte i EU-institutionerne (16 613 elever) var på ca. 73 % af det samlede elevtal, mens andelen af børn af personale i virksomheder/organisationer, der har indgået kontrakter med skolen, faldt til 5,2 % (1 184 elever) og antallet af børn fra private familier faldt til 21,9 % (4 981 elever). Nogle mindre skoler har imidlertid stadig et meget begrænset antal kategori 1-elever.

3.2. Vigtigste begivenheder

I december 2009 fastsatte Ministerrådet en lønforhøjelse på 1,85 % til institutionernes personale i stedet for 3,7 % i henhold til metoden til beregning af den årlige tilpasning af lønnen. EU-institutionerne indbragte sagen for Den Europæiske Unions Domstol, der gav dem medhold i december 2010. Lønjusteringer for lærere og udstationeret personale i europaskolerne er knyttet til ovennævnte afgørelser. Som følge heraf godkendte Det Øverste Råd i januar 2010 den første lønstigning, en forpligtelse svarende til 3,1 mio. EUR blev overført, og betalingerne blev foretaget i 2010.

I august 2010 vedtog Det Øverste Råd et tillægsbudget for at indarbejde ovennævnte 3,1 mio. EUR, et endeligt overskud for 2009 på 2,8 mio. EUR og omkostningsbesparelser på 1,5 mio. EUR til at kompensere for manglende andre indtægter på 4,1 mio. EUR.

2010 sluttede med et overskud på 1,7 mio. EUR. Manglen på udstationeret personale betød, at EU-budgettet blev belastet med yderligere 2,2 mio. EUR sammenlignet med 2,1 mio. EUR i 2009, hvilket gav anledning til store pædagogiske problemer. Lærere, der ikke stilles til rådighed af medlemsstaterne, skal erstattes af lokalt ansatte lærere, der i vidt omfang finansieres over EU-budgettet. Denne tendens forventes at blive styrket, da nogle medlemsstater allerede har meddelt Det Øverste Råd, at de i den nuværende økonomiske situation sandsynligvis ikke vil kunne udstationere lærere til nye stillinger. Det vil medføre flere strukturelle problemer.

På grund af manglende overholdelse af reglerne i visse modersmålsklasser på 5 skoler med elever uden sprogsektion var Kommissionen ikke i stand til at meddele discharge for budgettet for 2008 på Det Øverste Råds møde i april 2010. Skolerne blev derfor bedt om at fremlægge oplysninger om antal undervisningstimer, der ikke var i overensstemmelse med reglerne i de forgangne år, for at sætte Kommissionen i stand til at beregne de beløb, der skal inddrives. Da skolerne bestræbte sig på at

korrigere situationen, hvor det var pædagogisk forsvarligt, fremsatte Kommissionen kun et betalingskrav til europaskolen i Karlsruhe.

3.3. Budgetforslag for 2011

Budgetforslaget for 2011, som Det Øverste Råd godkendte i april 2010, viste en stigning i Kommissionens bidrag på 11 %, fra 154 mio. EUR til 171 mio. EUR, mens antallet af elever i samme periode steg med 3,6 %. 2011-budgetforslaget blev derfor vedtaget på den betingelse, at der træffes strukturelle foranstaltninger for at nedbringe omkostningerne, herunder en revision af lønskalaen for udstationerede lærer, planlægning af undervisning og definition af kriterier for SEN-børn (se nærmere under punkt 5).

Da 85 % af europaskolernes budget går til lønninger, der afhænger af lønniveau og antal undervisningstimer, giver disse foranstaltninger betydelige besparelser.

2011-budgettet for Den Europæiske Union blev vedtaget i december 2010, for første gang i henhold til procedurerne i Lissabontraktaten. Det var et resultat af vanskelige forhandlinger mellem Europa-Parlamentet og Rådet. Bevillingen til europaskolerne var på 164 mio. EUR. Denne ekstraordinære situation styrkede behovet for at gennemføre ovennævnte foranstaltninger.

Det Øverste Råd gennemførte derfor 2011-budgettet i tolv rater, og ændringsbudgettet for 2011 blev vedtaget i april 2011.

4. POLITISK UDVIKLING OG UDFORDRINGER

4.1. Reform

I 2009 vedtog Det Øverste Råd en beslutning om reform af europaskolerne. Den trådte i kraft den 1. september 2009 for organisatoriske spørgsmål og den 1. september 2010 for forretningsordenen for bestyrelsens virke efter en gennemgang af de eksisterende regler.

Et af reformens vigtigste aspekter er at åbne europaskolesystemet for nationale skoler. Denne proces blev iværksat ved Europa-Parlamentets beslutninger i 2002 og 2005 og startede med fastlæggelse af kriterier og godkendelse af undervisning ifølge europaskolesystemet i 2005. På baggrund af de første års erfaring fremlagde generalsekretæren en oversigt over situationen, der viste, at selv om processen havde opnået politisk støtte fra Europa-Parlamentet, og der var et reelt undervisningsbehov (efter udvidelsen blev der oprettet mange agenturer i medlemsstaterne), var den blevet bremset af juridiske, uddannelsesmæssige, organisatoriske eller finansielle forhold, navnlig hvad angår den europæiske studentereksamen. Generalsekretæren fik mandat til at fremlægge forslag til forbedringer til drøftelse i Det Øverste Råd i april 2011.

På nuværende tidspunkt følges den europæiske læseplan af fem akkrediterede type II-skoler tæt på europæiske institutioner eller agenturer i Italien, Irland, Grækenland, Finland og Frankrig. De er meget forskellige med hensyn til organisation, størrelse, antal tilbudte sprogsektioner og antal børn af EU-ansatte i skolen. Indtil videre er det kun den italienske skole, der har afholdt europæisk studentereksamen. Den anden

skole, der forventes oprettet i 2013, er den finske skole, hvis ansøgning om overensstemmelse (dossier of conformity) for S6-S7 (anden fase af akkrediteringsprocessen) blev godkendt af Det Øverste Råd i december.

Endnu to skoler i Manosque (Frankrig) og Haag (Nederlandene) er ved at blive akkrediteret som type II-skoler.

Ansøgning om overensstemmelse for en tysk skole i Bad Vilbel blev godkendt som et første projekt for en type III-skole, der ikke kræver beliggenhed tæt på en EU-institution eller et agentur.

Der blev taget et stort skridt fremad med Kommissionens beslutning om at yde et EU-bidrag til alle EU-ansattes børn i type II-skoler, første gang i skoleåret 2009-2010. På den måde hjælpes skolerne med at klare de ekstra omkostninger, der følger af den europæiske læseplan og den europæiske studentereksamen.

Forslaget om at ændre europaskolen i Culham til en type II-skole blev opgivet af de britiske myndigheder (se 4.3).

Problemet med et utilfredsstillende antal udstationerede lærere fra medlemsstaterne blev behandlet under det såkaldte "omkostningsdelingsafsnit" i reformen. Der var enighed om at give landene mulighed for at udstationere personer, der ikke har det pågældende sprog som modersmål for at lette byrden for de medlemsstater, der udstationerer lærere i de tre arbejdsprog. Efter to år er der imidlertid kun få medlemsstater, der er parate til at besætte disse stillinger.

Hvad angår forvaltning på centralt og lokalt niveau, blev det aftalt at øge skolernes autonomi og ansvar på lokalt niveau. Gennemførelsen er en løbende proces, og der er ved at blive udviklet regler for bedste praksis.

På bestyrelsens møder i efteråret fremlagde skolerne alle de statistiske data for det nye skoleår. I overensstemmelse med gældende procedurer fremlægger skolerne i begyndelsen af året deres årlige og flerårige skoleplan med deres mål, prioriteter og budgetforslag. I foråret fremlægger skolen den årlige aktivitetsplan for generalsekretæren og Det Øverste Råd og vurderer, om målene er opfyldt og budgettet overholdt. Det giver mulighed for at foretage kontrol på centralt niveau.

4.2. Intern revision

Kommissionens interne revisionstjeneste (IAS) foretager fortsat den interne revision af europaskolesystemet. Denne funktion blev oprettet ved den finansforordning, som trådte i kraft i 2007.

Resultatet af en revision af forvaltningen af de menneskelige ressourcer foretaget af IAS blev forelagt Det Øverste Råd på dets møde i april 2010 sammen med svar og handlingsplaner fra generalsekretærens kontor og skolerne. Der blev opnået yderligere fremskridt i årets løb med gennemførelsen af anbefalingerne fra revisionen, navnlig vedrørende personaleansættelse, evalueringsprocedurer og udvikling af en uddannelsespolitik. Det er nødvendigt med en yderligere indsats for at komme videre med "tværgående spørgsmål", der blev rejst af revisionstjenesten, som vedrører systemet som sådant, f.eks. generalsekretariatets overordnede ansvar.

4.3. Culham

Der blev taget flere skridt for at fortsætte omdannelsen af type I-europaskolen til en akkrediteret type II-skole inden for rammerne af europaskolesystemet og et "akademi" under det britiske uddannelsessystem frem til 2017 for på den måde at bane vej for i fremtiden at kunne tilbyde en europæisk læseplan og en europæisk studentereksamen.

Ansøgningen om overensstemmelse, der er andet skridt i akkrediteringsprocessen, blev godkendt af Det Øverste Råd i december, på den betingelse at der blev undertegnet et juridisk bindende dokument mellem de berørte parter for at bekræfte de gensidige forpligtelser ("legacy agreement"), og at der blev indgået bilaterale aftaler mellem det udstationerede personale og akademiet ("udstationeringsaftaler").

Der blev udfoldet store bestræbelser og investeret meget energi i denne omdannelse, navnlig fra generalsekretærens og Kommissionens side. Kommissionen indførte et nyt retsgrundlag for denne særlige type akkreditering, som er den første omdannelse af en type I-skole til en type II-skole. Der blev ført vigtige forhandlinger om budgetmæssige og juridiske forhold mellem de involverede parter. I begyndelsen af året trak den britiske sponsor sit tilsagn vedrørende omdannelsen tilbage med den begrundelse, at han ikke kunne undertegne en juridisk bindende aftale som krævet af Europa-Kommissionen.

Da omdannelsen til et akademi mislykkedes, vil Det Øverste Råds oprindelige beslutning fra 2007 om gradvist at udfase skolen med henblik på en definitiv lukning i 2017 blive gennemført.

4.4. Overbelægning/infrastruktur

På flere skoler har der i adskillige år været flere ansøgninger om optagelse, end der var pladser. De skoler, der er mest berørt af denne situation, er skolerne i Bruxelles, Luxembourg, Frankfurt og Varese. Kommissionen har fulgt denne situation tæt, og har, når det har været nødvendigt, kontaktet de nationale myndigheder for at minde dem om at opfylde deres forpligtelser som værtsland for institutionerne og stille de nødvendige faciliteter til rådighed for europaskolerne. Skolerne i Bruxelles og i Luxembourg forventes at blive aflastet i 2012 i forbindelse med åbningen af to nye skoler.

Overbelagte skoler er nødt til at anvende en restriktiv optagelsespolitik og er i mange tilfælde ude af stand til at acceptere lokale børn, hvis forældre ikke er ansatte i EU-institutionerne. I Bruxelles, er den centrale optagelsesmyndighed ansvarlig for at fordele pladserne på skolerne.

I 2010 konkluderede Det Øverste Råd, at det på grund af den yderligere stigning i elevtallet var nødvendigt med en femte skole i 2015. Forhandlingerne med den belgiske regering om beliggenhed og yderligere forhold for skolen er endnu ikke startet. Baseret på den hidtidige erfaring forventes de årlige omkostninger for en skole med 2 500 elever at være omkring 28 mio. EUR, når den er på fuld kapacitet efter en indkøringsperiode på 5 år.

4.5. Retssager

I 2009 blev der anlagt en række sager ved Domstolen. Der var tale om en traktatbrudssag mod Belgien vedrørende bidrag til inventar og undervisningsmateriale på europaskolerne i overensstemmelse med aftalen om hjemsted (C-132/09 Kommissionen mod Belgien). Den anden var en anmodning om præjudiciel afgørelse fra de klagenævn, der er oprettet i medfør af aftalen om Europaskolerne vedrørende tilpasning af lønnen for lærere i engelsk som følge af valutaudsving (C-196/09 Miles m.fl. mod europaskolerne). Den tredje sag var den første anmodning i medfør af artikel 26 i aftalen om Europaskolerne i en tvist mellem to parter i aftalen vedrørende fortolkningen og anvendelsen af ansættelsesvilkårene for udstationerede lærere.

Det skal bemærkes, at Domstolen i de første to sager, C-132/09 og C-196/09, fastslog, at den ikke havde kompetence, hverken vedrørende tvister som følge af aftaler om hjemsted i forbindelse med traktatbrudssager eller vedrørende anmodningen om præjudiciel afgørelse fremsat af europaskolernes klagenævn, da sidstnævnte ikke er retter i en af medlemsstaterne ifølge artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. I sag C-196/09 fastslog Domstolen udtrykkeligt, "at selv om man ganske rigtigt kunne forestille sig en udvikling i den i den foregående præmis nævnte retning af den domstolsbeskyttelsesordning, der er indført ved aftalen om Europaskolerne, tilkommer det medlemsstaterne at reformere den nugældende ordning."

Sag C-545/09, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, er endnu ikke afgjort. Generaladvokat Mengozzi gav i sit forslag til afgørelse af 7. juli 2011 Kommissionen medhold.

Endelig har en lokalt ansat lærer i Belgien anlagt sag ved en national domstol vedrørende betaling af feriegodtgørelse før 2004. Det forventes, at der afsiges dom i 2011 om, hvorvidt denne betaling fra før 2004 principielt kan have tilbagevirkende kraft. Betalingen i sig selv er allerede blevet kendt berettiget. Den dom, der afsiges om betalingens tilbagevirkende kraft, vil få store følger for budgettet, navnlig da 26 andre lokalt ansatte lærere har rejst samme krav. Sagen er endnu ikke afgjort.

5. PÆDAGOGISK OG ORGANISATORISK UDVIKLING OG UDFORDRINGER

5.1. Revision af lønskalaen for udstationerede lærere/timelærere

Personalevedtægten for udstationerede lærere fastslår, at der skal være overensstemmelse mellem personalet i institutionerne og antallet af udstationerede lærere i europaskolesystemet. Da reformen blev indført for personale ved EU-institutionerne i 2004, blev lønskalaen for udstationerede lærere imidlertid ikke tilpasset. I december vedtog Det Øverste Råd en revision af vedtægten, der skal anvendes i forbindelse med ansættelse af nye lærere for skoleåret 2011/2012. De lærere, der allerede er ansat, vil ikke blive påvirket af disse ændringer. Der vil således gradvist i løbet af de kommende 9 år blive opnået besparelser på omkring 3,1 mio. EUR per år og samlede besparelser på over 27 mio. EUR ved udgangen af overgangsperioden. Den samme lønrevisionsproces blev efterfølgende indledt for lokalt ansat personale.

5.2. Reform af den europæiske studentereksamen

Som led i åbningen af europaskolesystemet er der taget skridt til at forenkle organisationen af studentereksamen og nedsætte omkostningerne uden at forringe kvaliteten. Siden 2009 har målene med reformen af studentereksamen været at revurdere indholdet og organisationen og sikre, at studentereksamen opfylder universiteternes og/eller andre højere læreanstalters nuværende krav, og forenkle processen, så den bliver mere tilgængelig.

I december 2010 godkendte Det Øverste Råd visse forslag, der blev fremlagt i 2010, som vil træde i kraft i forbindelse med studentereksamen 2012. Eksamensbeviserne vil blive undertegnet af en central myndighed, tilmeldingsgebyret for den europæiske studentereksamen vil stige, og kun kandidater, der har opnået mindst 60 % af det mulige antal point, vil kunne bestå.

Mandatet for arbejdsgruppen om den europæiske studentereksamen blev forlænget for et år, da forskellige pædagogiske og organisatoriske spørgsmål (som f.eks. antal og art af skriftlige og mundtlige eksamener, dobbelt karaktergivning, elektronisk retning af de skriftlige studentereksamener og indførelse af et tværfagligt projekt i forbindelse med studentereksamen som svar på Lissabonstrategien, 180 obligatoriske skoledage og harmonisering af kriterierne til vurdering af skriftlige og mundtlige eksamener) stadig drøftes. Reformprocessen forventes afsluttet inden studentereksamen 2014.

5.3. Foranstaltninger for elever med særlige behov (SEN)

Antallet af SEN-elever er øget væsentligt i de sidste tre år. Samtidig er SEN-udgifterne i samme periode steget med 27 %. Det Øverste Råd for Europaskolerne har drøftet denne stigning og er nået til den konklusion, at væksten i SEN-budgettet skal bringes under kontrol ved at opstille strenge kriterier for udgifter til elevers integration i undervisningen og udelukke andre udgifter af terapeutisk art, der ikke skal afholdes af skolerne.

Der blev truffet visse foranstaltninger i 2010. Inspektørerne har udarbejdet et vademecum om SEN for at harmonisere SEN-bestemmelserne og udveksle god praksis mellem skolerne. Nogle skoler samler nu SEN-elever med samme behov med henblik på ekstraundervisning, og princippet med en trepartsaftale mellem skole, forældre og terapeuter er indført for at organisere forældrebetalte terapeutiske tiltag på skolen.

Kommissionen støtter fuldt ud disse foranstaltninger, der vil give skolerne mulighed for at fortsætte deres bestræbelser på at integrere børn med særlige undervisningsbehov, samtidig med at der fokuseres på en pædagogik, der skal hjælpe SEN-børn med at gøre fremskridt og skolerne med at udnytte deres ressourcer optimalt.

5.4. Antal omgængere

I 2009 blev der indledt en generel drøftelse om antallet af omgængere efter fremlæggelse af statistiske analyser af antal og procent omgængere pr. år, pr. sprogsektion og pr. skole. Efter en yderligere undersøgelse og en analyse udført af

Generalsekretariatet, der viser det største antal omgængere i 4. og 5. sekundærklasserne og i forbindelse med de naturvidenskabelige fag, besluttede Det Øverste Råd at nedsætte en arbejdsgruppe med mandat til at udarbejde præcise retningslinjer for strukturforanstaltninger og gennemførelsen af disse gennem konkrete pædagogiske initiativer.

Arbejdsgruppernes endelige rapport, der blev fremlagt i efteråret 2010, foreslår 19 foranstaltninger. Nogle kan gennemføres straks, nogle kræver grundigere overvejelser, og andre kan gennemføres lokalt.

5.5. Organisation af undervisningen

Revisionen af reglerne for organisation af undervisningen var et af de vigtigste punkter i drøftelserne i årets løb. Udfordringen var at samle alle allerede truffne relevante beslutninger, afklare nogle af disse beslutninger og sikre en mere rationel organisation af undervisningen, der matcher en realistisk tilpasning af det disponible budget til elevernes reelle behov. Da alle aktører er klar over, at der skal foretages besparelser, er det nu muligt at træffe foranstaltninger, der bidrager til at opnå besparelser og også omforme og optimere undervisningsmetoderne.

Der blev drøftet mange foranstaltninger i 2010, f.eks. færre undervisningstimer for små grupper eller brug af første fremmedsprog i undervisningen for at danne grupper af børn med forskellige sprog. Reglerne for elever uden sprogsektion blev også afklaret. Disse nye afklarede regler vil hjælpe rektorerne med at opstille valgmuligheder og danne grupper for skoleåret 2011/2012.

6. FREMTIDIGE UDFORDRINGER

En af hovedudfordringerne i de kommende år vil være at bevare det høje undervisningsniveau samtidig med en omorganisering og modernisering af europaskolesystemet og overholdelse af de budgetmæssige restriktioner, de vanskelige økonomiske forhold kræver, og som ikke forventes at blive bedre på kort sigt.

Systemets fremtid kræver også en åbning af systemet, at flere nationale skoler opmuntres til at søge om akkreditering, og generelt at den europæiske læseplan udbredes. Det vil blive et indsatsområde i de kommende år.

Endvidere er Europa-Kommissionen bekymret over visse medlemsstaters vanskeligheder med at opfylde deres forpligtelser, både hvad angår infrastruktur og udstationerede lærere. Kommissionen bestræber sig på at skabe de bedst mulige betingelser for elever inden for rammerne af de eksisterende regler og det budget, der stilles til rådighed af budgetmyndighederne.